

แบบบันทึกองค์ความรู้ (KM : Knowledge Manangement)

ชื่อองค์ความรู้	การสนับสนุนการสร้างสัมมาชีพชุมชนในระดับหมู่บ้าน สู่การเป็นกลุ่มอาชีพ บ้านคำผ่าน หมู่ที่ ๗ ตำบลระเว อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี
เจ้าของความรู้	นางสาวชบาไพร บุญจบ
ตำแหน่ง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สังกัด	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบึงสามพัน
บันทึกเมื่อ	๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากการส่งเสริมการขับเคลื่อนการสัมมาชีพชุมชน โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็งของรัฐบาล ซึ่งตอบสนองนโยบายรัฐบาลเรื่อง การลดการเหลื่อมล้ำทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ โดยพื้นที่ของอำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี มีเป้าหมายในการดำเนินงานใน ๘ ตำบล ๓๓ หมู่บ้าน จากพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายที่ผ่านการให้การศึกษาด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสำรวจข้อมูลและจัดเวทีประชาคมทำแผนชุมชนในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามแผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการเกษตรและชนบท (ยุทธศาสตร์ที่ ๑) ซึ่งได้กำหนดกระบวนการขับเคลื่อนที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะการเป้าหมายที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้าน โดยใช้พื้นที่ในบ้านปราชญ์ชุมชนหรือศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อมุ่งหมายให้ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอาชีพมีความรู้ และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนาเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความเข้มแข็งต่อไป

กระบวนการ/วิธีการ/เทคนิค/ข้อพึงระวัง

- คัดเลือกปราชญ์ในหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามพื้นที่ความรับผิดชอบของยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๑ คนเข้ารับการอบรมหลักสูตร “วิทยากรผู้นำสัมมาชีพ”
- ดำเนินการร่วมกับวิทยากรผู้นำสัมมาชีพ คัดเลือกปราชญ์ชุมชนเพิ่มเติมอีกหมู่บ้านละ ๔ คน เพื่อทำหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรสัมมาชีพชุมชนระดับหมู่บ้าน ๆ ละ ๕ คน
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอส่งเสริมและสนับสนุนการจัดประชุมเตรียมความพร้อมที่มหาวิทยาลัยพระตำหนักบ้าน
- ดำเนินการคัดเลือกครัวเรือนเป้าหมายเข้าร่วมฝึกอาชีพโดยพิจารณาจากครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.ปี ๒๕๖๐เป็นอันดับแรก และครัวเรือนที่สมัครใจ จำนวนหมู่บ้านละ ๒๐ ครัวเรือน
- ที่มหาวิทยาลัยพระตำหนักบ้านทำการวิเคราะห์อาชีพที่สมาชิกต้องการเพื่อถ่ายทอดความรู้กับครัวเรือนและศึกษาดูงานสัมมาชีพที่ประสบผลสำเร็จ
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสนับสนุนวัสดุฝึกอาชีพให้ครัวเรือนนำไปฝึกอาชีพ
- ที่มหาวิทยาลัยพระตำหนักบ้านติดตาม เยี่ยมเยียนและรายงานผลตามแบบรายงานครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามแนวทางการจัดตั้งกลุ่มอาชีพสัมมาชีพชุมชน

เทคนิคการส่งเสริมสัมมาชีพชุมชน

- ศึกษาคู่มือแนวทางในการส่งเสริมการสร้างสัมมาชีพชุมชน
- ศึกษาคู่มือการจัดตั้งกลุ่มอาชีพตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน
- คัดเลือกผู้นำสัมมาชีพและปราชญ์ที่มีความรู้ความสามารถ ที่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ

๔. เตรียมความพร้อมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ในการถ่ายทอดความรู้ของผู้นำปราชญ์สัมมาชีพ
๕. ติดตามสนับสนุนการดำเนินงานสัมมาชีพและสนับสนุนการตั้งกลุ่มอาชีพอย่างต่อเนื่อง

ผลของการสร้างสัมมาชีพชุมชน

การสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านคำผ่าน หมู่ที่ ๗ ตำบลระเว อำเภอฟิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

๑. ปราชญ์สัมมาชีพเกิดทักษะการถ่ายทอดความรู้และการจัดกระบวนการสัมมาชีพชุมชน
๒. ทีมปราชญ์สัมมาชีพระดับหมู่บ้านสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับประชาชนทั่วไปได้อย่างมีอาชีพ
๓. ครุว์เรือนสัมมาชีพได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำอาชีพก่อให้เกิดรายได้ตามแนวทางสัมมาชีพชุมชน โดยการรวมกลุ่มทำไม้กวาด
๔. ชุมชนมีกลุ่มอาชีพที่มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นอาชีพเสริมของคนชุมชน และพัฒนาเป็นสินค้าOTOP ต่อไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการดำเนินงาน
๒. การสร้างวิทยากรสัมมาชีพให้มีความพร้อมและมีความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองและถ่ายทอดความรู้ให้กับครุว์เรือนอย่างแท้จริง
๓. การส่งเสริมสนับสนุนและการติดตามให้ความช่วยเหลือของทีมวิทยากรสัมมาชีพกับครุว์เรือนสัมมาชีพ ตลอดจนการติดตามของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

๑. ระยะเวลาการอบรมใช้ระยะเวลา ๕ วัน ทำให้ผู้อบรมเกิดความท้อ และต้องเสียรายได้หลักจากการประกอบอาชีพในแต่ละวัน
๒. ผลลัพธ์ที่ต้องการจากโครงการ กำหนดการประเมินระยะสั้นซึ่งยังไม่ทันเห็นผลการดำเนินงานในทันที
๓. งบประมาณในการสนับสนุนมีจำกัด
๔. ลดขั้นตอนการปฏิบัติ และขยายระยะเวลาการประเมินผลตามห้วงการทำกิจกรรมสัมมาชีพ